

ZAKON O VINU I RAKIJI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se proizvodnja vina i rakije od grožđa i voća, zaštita vina i rakije proizvedenih na određenom geografskom području koje se odlikuje posebnim klimatskim, zemljišnim i ostalim uslovima, kao i uslovi za stavljanje u promet vina i rakije.

Odredbama ovog zakona uređuje se i proizvodnja i uslovi za stavljanje u promet drugih alkoholnih pića koja se proizvode uz upotrebu destilata od grožđa, voća i vina ili prerađevina od voća (u daljem tekstu: druga alkoholna pića) i rafinisanog etil alkohola (u daljem tekstu: alkohol).

Član 2.

Vino, rakija, druga alkoholna pića i alkohol moraju da ispunjavaju propisane norme kvaliteta i uslove u pogledu pakovanja i deklarisanja, utvrđene ovim zakonom i propisima kojima se uređuje njihov kvalitet.

Član 3.

Zabranjeno je u prostorijama u kojima se proizvodi vino i rakija držati, odnosno u proizvodnji vina i rakije upotrebljavati šećer, alkohol i druga sredstva i materije, kojima se može povećati količina i menjati propisani prirodni sastojci vina i rakije, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 4.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na proizvodnju vina, rakije i drugih alkoholnih pića koje građanin proizvodi za sopstvenu potrošnju.

II. USLOVI PROIZVODNJE

Član 5.

Preduzeće, odnosno drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik koji se bavi proizvodnjom vina, rakije, drugih alkoholnih pića i alkohola (u daljem tekstu: proizvođač) mora, u zavisnosti od obima i tehnološkog postupka proizvodnje, da ima objekte i prostorije koji ispunjavaju uslove u pogledu opremljenosti sudovima, uređajima i priborom za preradu, fermentaciju, destilaciju, doradu, manipulaciju, čuvanje i druge uslove propisane za obavljanje ove delatnosti, kao i odvojene prostorije za čuvanje sredstava koja se koriste u preradi grožđa i voća i proizvodnji, čuvanju i doradi vina, rakije i drugih alkoholnih pića.

Proizvođač alkohola, pored uslova iz stava 1. ovog člana, mora da ima i uređaj za automatsko merenje i registrovanje količine proizvedenog alkohola izraženog u alkoholnim stepenima.

Proizvođač, koji vrši punjenje vina, rakije i drugih alkoholnih pića, mora, zavisno od obima proizvodnje, da obezbedi i prostoriju i uređaje za punjenje u originalno pakovanje.

Član 6.

Proizvođač vina, rakije i drugih alkoholnih pića dužan je da obezbedi stručno rukovođenje procesom proizvodnje tih pića.

Procesom proizvodnje može da rukovodi diplomirani inženjer poljoprivrede smera prehrambene tehnologije proizvoda biljnog porekla, odnosno smera za voćarstvo i vinogradarstvo ili diplomirani inženjer prehrambene tehnologije biljnih proizvoda ili diplomirani inženjer agronomije, sa najmanje dve godine radnog iskustva na poslovima proizvodnje pića iz stava 1. ovog člana.

Proizvođač, koji se bavi proizvodnjom vina, rakije i drugih alkoholnih pića, može stručno rukovođenje procesom proizvodnje da obezbedi preko preduzeća, odnosno drugog pravnog lica, koje je registrovano za pružanje stručnih usluga u poljoprivredi i ima zaposleno lice koje ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana.

Član 7.

Proizvođač može da otpočne i da obavlja proizvodnju vina, rakije, drugih alkoholnih pića i alkohola i njihovo punjenje u originalno pakovanje ako ispunjava uslove iz cl. 5. i 6. ovog zakona, a proizvođač - fizičko lice ako ispunjava uslove iz člana 5. ovog zakona.

Ispunjenost uslova iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 8.

U proizvodnji vina od grožđa, koje u jednoj godini ima niži sadržaj šećera u grožđu od sadržaja normalnog za određenu sortu sa određenog područja, može se dodati šećer ili koncentrovana šira ili koncentrovana rektifikovana šira kljuku od tog grožđa ili širi u količini koja obezbeđuje sadržaj prirodnog alkohola, u skladu sa propisom kojim se uređuje kvalitet vina.

Dodavanje šećera, koncentrovane šire ili koncentrovane rektifikovane šire kljuku od grožđa ili širi odobrava Ministarstvo na osnovu nalaza poljoprivrednog inspektora o sadržaju šećera u grožđu, širi ili kljuku.

Dodavanje šećera, koncentrovane šire ili koncentrovane rektifikovane šire, kljuku od grožđa ili širi vrši se u prisustvu republičkog poljoprivrednog inspektora.

Član 9.

Proizvođač vina, rakije i drugih alkoholnih pića dužan je da vodi podatke o upotrebljenoj sirovini, nazivu, količini i jačini proizvedenog vina, rakije i drugih alkoholnih pića u proizvodnom listu, za svaki proizvod posebno i da čuva dokumentaciju koja se odnosi na proizvodnju tih pića, najmanje tri godine.

Član 10.

Proizvođač je dužan da na sudu sa vinom, rakijom i drugim alkoholnim pićem u rinfuznom stanju istakne deklaraciju sa podacima o:

- 1) nazivu proizvoda;
- 2) godini proizvodnje;
- 3) sadržaju alkohola u zapreminskim procentima;
- 4) količini proizvoda;
- 5) nazivu geografskog područja (geografsko poreklo), za vino i rakiju sa zaštićenim geografskim poreklom i

6) broju i datumu izdatog uverenja - dokaza o ispitanom i utvrđenom kvalitetu proizvoda.

Član 11.

Proizvođač alkohola dužan je da o početku proizvodnje alkohola i o mesečno proizvedenim količinama alkohola obaveštava Ministarstvo.

Proizvodnja i prodaja, odnosno isporuka proizvedenog alkohola vrši se u prisustvu republičkog poljoprivrednog inspektora.

Proizvođač alkohola dužan je da vodi evidenciju sa podacima o: količini i kvalitetu upotrebljene sirovine; količini proizvedenog alkohola u litrima; sadržaju alkohola izražen u zapreminskom procentu alkohola; količini alkohola u hektolitarskim stepenima (HLo); nazivu i sedištu kupca alkohola; broju i datumu dokumenta na osnovu kojeg je isporučen, odnosno upotrebljen alkohol.

Član 12.

Za konzervisanje, odnosno pulpiranje voća može se koristiti samo alkohol koji odgovara propisanim standardima i normama kvaliteta i uz saglasnost Ministarstva.

III. ISPITIVANJE KVALITETA

Član 13.

Vino, rakija i druga alkoholna pića, pre deklarisanja i stavljanja u promet, podležu obaveznom ispitivanju i utvrđivanju kvaliteta, na način utvrđen propisom o kvalitetu i metodama o njihovom ispitivanju.

Ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta može da obavlja preduzeće, odnosno drugo pravno lice ako je registrovano za obavljanje poslova ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta vina, rakije i drugih alkoholnih pića, ako ima laboratoriju i laboratorijsku opremu za vršenje odgovarajućih ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta i ako ima prostoriju za smeštaj i čuvanje njihovih uzoraka.

Preduzeće koje obavlja ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta vina, rakije i drugih alkoholnih pića mora da obezbedi stručno rukovođenje tim poslovima.

Stručno rukovođenje poslovima ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta može da obavlja lice koje ispunjava uslove iz člana 6. stav 2. ovog zakona.

Preduzeće, odnosno drugo pravno lice može da otpočne i obavlja poslove ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta vina, rakije i drugih alkoholnih pića ako ispunjava uslove iz st. 2. i 3. ovog člana.

Ispunjenost uslova iz st. 2. i 3. ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Član 14.

Preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje vrši ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta vina, rakije i drugih alkoholnih pića dužno je da čuva dokumentaciju o ispitivanju i utvrđivanju kvaliteta tih pića najmanje tri godine.

Član 15.

Vino, rakija i druga alkoholna pića pakuju se i deklariraju u skladu sa propisom kojim se uređuje kvalitet vina, odnosno rakije i drugih alkoholnih pića.

Pakovanje i deklarisanje vina, rakije i drugih alkoholnih pića vrši proizvođač, odnosno uvoznik.

Podatak o odlikovanju rakije i drugih alkoholnih pića stavlja se samo na količine koje su odlikovane, odnosno koje su dobile priznanje. Oznaku rakije i drugih alkoholnih pića, kojim se ističe poseban kvalitet (stara, ekstra i sl.), može da nosi samo rakija i drugo alkoholno piće staro najmanje tri godine.

Član 16.

Zabranjeno je prepakivanje originalnog pakovanja vina, rakije i drugih alkoholnih pića drugog proizvođača i naknadno deklarisanje, kao i korišćenje, odnosno stavljanje na pakovanje deklaracije drugog proizvođača bez njegove saglasnosti, kao i prodaja tako deklarisanih proizvoda.

Uslužno punjenje vina, rakije i drugih alkoholnih pića može da se vrši samo za potrebe preduzeća, odnosno drugog pravnog i fizičkog lica i preduzetnika koje je proizvođač vina, rakije i drugih alkoholnih pića, u smislu ovog zakona.

IV. ZAŠTITA GEOGRAFSKOG POREKLA VINA I RAKIJE

Član 17.

Zaštita geografskog porekla vina i rakije, obezbeđuje se kontrolom proizvodnje grožđa i voća na određenom geografskom području koje se odlikuje posebnim klimatskim, zemljišnim i ostalim uslovima, kontrolom određenih tehnoloških postupaka u proizvodnji grožđa, voća, vina i rakije, kontrolom kvaliteta vina i rakije i utvrđivanjem oznake geografskog porekla.

Član 18.

Zaštita geografskog porekla vina i rakije proizvedenog od grožđa i vina (vinjak, ložovača, komovica) vrši se prema rejonizaciji vinogradarstva, a zaštita geografskog porekla rakije proizvedene od voća (šljivovica, prepecenica, klekovača, kajsijevača, kruškovača, jabukovača) prema rejonizaciji voćarstva, utvrđenoj posebnim propisom.

Rejonizacijom vinogradarstva i voćarstva utvrđuju se granice vinogradarskih i voćarskih područja i sortiment vinove loze i voćaka za ta područja.

Zaštita geografskog porekla rakije od voća, sa područja za koje nije donet propis o rejonizaciji voćarstva, koje se odlikuje posebnim klimatskim zemljišnim i ostalim uslovima izrazito pogodnim za proizvodnju voća od kojeg se proizvodi rakija sa specifičnim osobinama, vrši se na osnovu stručne dokumentacije proizvođača za odabrano geografsko područje.

Član 19.

Vino i rakija u proizvodnji i prometu može da nosi oznaku samo onog geografskog porekla, odnosno područja na kome je proizvedeno grožđe i voće.

Član 20.

Proizvođač može da proizvodi vino, odnosno rakiju sa oznakom geografskog porekla, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva.

Uz zahtev za izdavanje saglasnosti podnosi se stručna dokumentacija o obezbeđenoj proizvodnji grožđa, odnosno voća u određenom vinogradarskom, odnosno voćarskom području, o nazivu i količini vina, odnosno rakije koja se može proizvesti, tehnologiji proizvodnje vina, odnosno

rakije i specifičnim kvalitativnim svojstvima tog vina, odnosno rakije. Saglasnost iz stava 1. ovog člana može se izdati proizvođaču vina i rakije za sopstvenu ili ugovorenu proizvodnju grožđa, odnosno voća.

Član 21.

Grožđe i voće koje se koristi za proizvodnju vina i rakije sa oznakom geografskog porekla, kao i vino i rakija proizvedeno od tog grožđa i voća podleže obaveznoj kontroli.

Kontrolom nad proizvodnjom grožđa, odnosno voća, vina, odnosno rakije utvrđuje se da li je u proizvodnji grožđa, voća, vina i rakije primenjen propisani ili, u stručnoj dokumentaciji, utvrđen tehnološki postupak i kvalitet vina i rakije.

Član 22.

Kontrolu u procesu proizvodnje grožđa, odnosno voća, namenjenog za proizvodnju vina, odnosno rakije sa oznakom geografskog porekla i proizvodnje vina, odnosno rakije od tog grožđa, odnosno voća, obavlja Ministarstvo.

Stručne poslove kontrole iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo može da poveri preduzeću, odnosno drugom pravnom licu koje ima najmanje jednog diplomiranog inženjera poljoprivrede za voćarstvo i vinogradarstvo ili diplomiranog inženjera agronomije, a za poslove kontrole proizvodnje vina i rakije, najmanje jednog diplomiranog inženjera poljoprivrede smera tehnologije prehrambenih proizvoda biljnog porekla ili diplomiranog inženjera prehrambene tehnologije biljnih proizvoda ili diplomiranog inženjera poljoprivrede za voćarstvo i vinogradarstvo, sa najmanje tri godine radnog iskustva u proizvodnji grožđa i voća, odnosno vina i rakije.

Preduzeću, odnosno drugom pravnom licu ne mogu da se povere poslovi kontrole nad sopstvenom proizvodnjom grožđa, voća, vina i rakije, ako je učestvovalo u izradi stručne dokumentacije ili pružanju usluga stručnog rukovođenja poslovima proizvodnje tog vina i rakije.

Član 23.

Proizvođač je dužan da Ministarstvu, najkasnije do 30. novembra tekuće godine, podnese prijavu radi kontrole proizvodnje grožđa, voća, vina i rakije i za izdavanje odobrenja za stavljanje u promet određenih količina vina, odnosno rakije, sa oznakom zaštićenog geografskog porekla.

Proizvođač vina i rakije snosi troškove vršenja kontrole procesa proizvodnje grožđa i voća, odnosno vina i rakije i utvrđivanja kvaliteta tog vina, odnosno rakije.

Član 24.

Utvrđivanje kvaliteta vina i rakije sa geografskim poreklom vrši se uzimanjem uzoraka vina i rakije, radi ispitivanja hemijskog sastava i organoleptičkih svojstava vina i rakije.

Organoleptička svojstva vina, odnosno rakije utvrđuje komisija za degustaciju. Komisiju iz stava 2. ovog člana obrazuje ministar nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: ministar). U komisiju za degustaciju ne mogu se imenovati lica koja su učestvovala u izradi stručne dokumentacije ili u tehnološkom procesu proizvodnje grožđa, voća, vina i rakije koje je predmet zaštite, odnosno koje se ocenjuje.

Troškove rada komisije za degustaciju snosi proizvođač vina i rakije.

Član 25.

Troškovi kontrole iz člana 23. stav 2. i člana 24. stav 4. ovog zakona utvrđuju se shodno propisima o utvrđivanju naknada troškova veštaka u upravnom postupku.

Član 26.

Na osnovu izvršene kontrole proizvodnje grožđa, voća, vina i rakije i izvršenog ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta vina i rakije sačinjava se izveštaj koji se sa stručnim mišljenjem vršioca ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta vina i rakije dostavlja Ministarstvu.

Na osnovu izveštaja i stručnog mišljenja iz stava 1. ovog člana Ministarstvo izdaje odobrenje za stavljanje u promet određenih količina vina, odnosno rakije sa oznakom zaštićenog geografskog porekla.

Član 27.

Ministar propisuje bliže uslove i način zaštite geografskog porekla vina, odnosno rakije (sadržina prijave, stručna dokumentacija, izveštaj o izvršenoj kontroli nad proizvodnjom grožđa i voća i kontroli nad proizvodnjom vina i rakije i izveštaj o ispitivanju i utvrđivanju kvaliteta vina i rakije, način uzimanja uzoraka vina i rakije i ocenjivanja organoleptičkih svojstava rakije) i propisuje rejonizaciju vinogradarstva, odnosno voćarstva.

V. USLOVI STAVLJANJA U PROMET

Član 28.

Vino, rakija i druga alkoholna pića mogu da se prodaju za neposrednu ljudsku potrošnju samo u originalnom pakovanju.

Član 29.

Proizvođač vina i rakije može da kupuje i prodaje vino i rakiju i u rinfuznom stanju za neposrednu ljudsku potrošnju ili kao sirovinu za dalju doradu i preradu, uz prethodno obezbeđenje dokaza o ispitanom i utvrđenom kvalitetu tog vina i rakije.

Vino i rakiju u rinfuznom stanju proizvođač može prodavati za neposrednu ljudsku potrošnju u krugu podruma, a vino u rinfuznom stanju i u specijalizovanoj prodavnici pića, osim vina sa oznakom zaštićenog geografskog porekla.

Dokaz o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina i rakije koje se stavlja u promet u rinfuznom stanju dostavlja se kupcu uz otpremnicu.

Član 30.

U specijalizovanoj prodavnici pića vino u rinfuznom stanju može da se stavlja u promet pod uslovom da se u toj prodavnici alkoholna i bezalkoholna pića stave u promet u originalnom pakovanju.

Specijalizovana prodavnica pića za promet vina u rinfuznom stanju mora da ispunjava sledeće uslove:

1) da je prostorija izgrađena, odnosno ozidana od tvrdog materijala i opremljena potrebnom ambalažom, odnosno sudovima za vino koji nisu

izloženi direktnom uticaju sunca i velikim promenama temperature, odnosno da su obezbeđeni uslovi čuvanja vina tako da maksimalna temperatura vina ne pređe 20 stepeni Celzijusovih;

2) da ambalaža, odnosno sudovi u kojima se drži vino u rinfuznom stanju bude od materijala koji obezbeđuje njegovu stabilnost u pogledu hemijskih i organoleptičkih svojstava, odnosno koji sprečavaju promenu kvaliteta vina;

3) da ima opremu za manipulaciju, pretakanje i provetravanje vina, za dolivanje sudova i za sumporisanje sudova i vina, kao i da ima sredstva za sprečavanje oksidacije vina i

4) da ima opremu i instalaciju za hladnu i toplu vodu za pranje prostorija, sudova i opreme.

Ispunjenost uslova iz stava 2. ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Član 31.

Na ambalaži, odnosno sudu sa vinom u rinfuznom stanju koje se stavlja u promet u specijalizovanoj prodavnici pića mora se istaći deklaracija sa podacima iz člana 10. ovog zakona.

Proizvodac vina mora u prostoriji za stavljanje u promet vina u rinfuznom stanju da ima dokumentaciju o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina koju je, na zahtev poljoprivrednog inspektora, dužan da stavi na uvid.

Član 32.

Na pijacama i drugim mestima zabranjeno je izlagati i prodavati vino, rakiju i druga alkoholna pića u rinfuznom stanju.

Član 33.

Melasa, druge sirovine, koje sadrže ugljene hidrate koji se koriste za proizvodnju alkohola i alkohol, mogu da se prodaju, odnosno kupuju samo uz saglasnost Ministarstva.

VI. NADZOR

Član 34.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona, kao i drugih propisa koji se odnose na vino, rakiju, druga alkoholna pića i alkohol, vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor vrši republički poljoprivredni inspektor.

Republički poljoprivredni inspektor je ovlašćen i dužan da vrši:

1) kontrolu i utvrđivanje uslova za proizvodnju vina, rakije, drugih alkoholnih pića i alkohola, za ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta vina, rakije i drugih alkoholnih pića kao i uslova za promet vina u rinfuznom stanju u specijalizovanim prodavnicama;

2) kontrolu u proizvodnji vina, rakije, drugih alkoholnih pića i alkohola;

3) kontrolu i obavezne preglede nad proizvodnjom grožđa i voća, odnosno nad proizvodnjom vina i rakije sa zaštićenim geografskim poreklom;

4) utvrđivanje sadržaja šećera u grožđu, širi ili kljuku;

5) kontrolu i prisustvuje postupku dodavanja šećera, koncentrovane šire i koncentrovane rektifikovane šire širi ili kljuku u postupku proizvodnje vina po odobrenju Ministarstva;

6) kontrolu, da li se povereni stručni poslovi kontrole nad proizvodnjom grožđa i voća, odnosno proizvodnjom vina i rakije sa zaštićenim geografskim

poreklom, vrše u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima donetim na osnovu ovog zakona; i

7) kontrolu kvaliteta vina, rakije, drugih alkoholnih pića i alkohola u proizvodnji i prometu.

U vršenju poslova republički poljoprivredni inspektor može da uzima uzorke vina, rakije i drugih alkoholnih pića bez naknade radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta.

U vršenju poslova iz stava 2. ovog člana republički poljoprivredni inspektor dužan je da:

1) zabrani proizvodnju vina, rakije, drugih alkoholnih pića i alkohola i ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta vina, rakije i drugih alkoholnih pića, ako za to nisu ispunjeni propisani uslovi ili ako se ove delatnosti obavljaju bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova;

2) zabrani stavljanje u promet vina i rakije sa oznakom zaštićenog geografskog porekla, za koje nije izdato odobrenje za stavljanje u promet;

3) zabrani stavljanje u promet vina, rakije, drugih alkoholnih pića i alkohola, ako ne odgovaraju propisanom i deklarisanom kvalitetu;

4) zabrani stavljanje u promet vina u rinfuznom stanju za neposrednu ljudsku potrošnju, ako prodavnica ne ispunjava propisane uslove ili ako se promet vina vrši bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova;

5) zabrani stavljanje u promet vina u rinfuznom stanju za neposrednu ljudsku potrošnju, ako promet ne vrši proizvođač vina;

6) zabrani stavljanje u promet vina u rinfuznom stanju, ako se isto stavlja u promet na pijacama ili drugim mestima, odnosno van kruga podruma u kome se proizvodi vino i van specijalizovane prodavnice pića;

7) u specijalizovanoj prodavnici pića zabrani stavljanje u promet drugih proizvoda koji se stavljaju u promet suprotno odredbama člana 30. stav 1. ovog zakona;

8) naredi otklanjanje nepravilnosti u primeni propisa o vinu, rakiji i drugim alkoholnim pićima i odredi rok u kome se to mora učiniti;

9) oduzme i uništi vino, odnosno rakiju, odnosno drugo alkoholno piće koje se stavlja u promet u rinfuznom stanju na pijacama ili drugim mestima, odnosno van kruga podruma i specijalizovane prodavnice pića, i

10) oduzme vino, rakiju, drugo alkoholno piće i alkohol, koje je stavljeno u promet suprotno odredbama ovog zakona, ako prodavac nije proizveo ove proizvode i ako se neovlašćeno bavi njihovim prometom, kao i oduzme prevozno sredstvo, ako je vrednost oduzetih proizvoda veća od jedne trećine tog prevoznog sredstva, odnosno sudove u kojima se prevozi, odnosno čuva to vino, rakija, drugo alkoholno piće i alkohol.

U slučaju oduzimanja vina, rakije i drugih alkoholnih pića i alkohola, prevoznog sredstva i sudova, inspektor donosi rešenje o oduzimanju u roku od tri dana od dana njihovog oduzimanja.

Izrečena mera zabrane iz stava 5. tač. 1, 2, 4. i 7. traje do otklanjanja nepravilnosti koje su prouzrokovale zabranu.

Ako se ne postupi po nalogu inspektora za preduzimanje mera iz stava 5. tač. 5. i 6. ovog zakona inspektor će zabraniti rad prodavnice.

Troškovi koji nastaju prilikom oduzimanja, čuvanja i uništavanja vina, odnosno rakije, odnosno drugih alkoholnih pića, prevoznog sredstva i sudova, na osnovu ovlašćenja iz stava 5. tač. 9. i 10. ovog člana padaju na teret lica od kojeg je vino, odnosno rakija, odnosno drugo alkoholno piće, prevozno

sredstvo i sudovi oduzeto.

Oduzeto vino, rakija i drugo alkoholno piće javnom licitacijom može da se proda zainteresovanom proizvođaču rakije i alkohola.

Član 35.

Poslove inspeksijskog nadzora nad primenom odredaba ovog zakona i propisa, koji se odnose na vino, rakiju, alkohol i druga alkoholna pića, može da vrši diplomirani inženjer prehrambene tehnologije biljnih proizvoda ili diplomirani inženjer poljoprivrede smera tehnologije prehrambenih proizvoda biljnog porekla ili smera za voćarstvo i vinogradarstvo ili diplomirani inženjer agronomije, sa najmanje tri godine radnog iskustva i sa položenim stručnim ispitom.

Član 36.

Inspektor je dužan da o rezultatu analize obavesti vlasnika proizvoda od koga je uzet uzorak, a kad je analiziran uzorak iz originalnog pakovanja, obavesti i proizvođača analiziranog proizvoda.

Superanaliza proizvoda može se zahtevati u roku od sedam dana od dana obaveštavanja o rezultatu analize.

Stranka snosi troškove ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta proizvoda čije ispitivanje traži.

Troškove ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta inspeksijskih uzoraka vina, rakije ili drugog alkoholnog pića snosi proizvođač, odnosno drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik od koga je uzet uzorak, ako vino, rakija ili drugo alkoholno piće ne odgovara propisanom, odnosno deklarisanom kvalitetu, odnosno Ministarstvo, ako vino, rakija ili drugo alkoholno piće odgovara propisanom, odnosno deklarisanom kvalitetu.

Troškove za utvrđivanje ispunjenosti propisanih uslova iz čl. 5, 6, 13. i 30. ovog zakona snosi podnosilac zahteva.

Troškovi iz stava 5. ovog člana utvrđuju se u skladu sa propisima o utvrđivanju naknada troškova u upravnom postupku.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 37.

Novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 novih dinara kazniće se za privredni prestup preduzeće ili drugo pravno lice ako:

- 1) stavi u promet vino ili rakiju ili drugo alkoholno piće ili alkohol koje ne ispunjava propisane norme kvaliteta ili uslove u pogledu pakovanja ili deklarisanja (član 2);
- 2) u prostorijama u kojima se proizvodi vino i rakija drži, odnosno upotrebljava šećer, alkohol i druga sredstva i materije (član 3);
- 3) se bavi proizvodnjom vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića ili alkohola, ili punjenjem vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića u originalno pakovanje, ili ispitivanjem i utvrđivanjem kvaliteta vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića, a ne ispunjava propisane uslove (čl. 5. i 6. i član 13. st. 2. i 3);
- 4) vrši dodavanje šećera, koncentrovane šire ili koncentrovane rektifikovane šire, kljuku od grožđa ili širi, bez odobrenja Ministarstva ili bez prisustva poljoprivrednog inspektora (član 8. st. 2. i 3);
- 5) proizvodnju i prodaju proizvedenog alkohola vrši bez prisustva republičkog

- poljoprivrednog inspektora (član 11. stav 2);
- 6) vrši konzervisanje voća alkoholom, suprotno odredbi člana 12. ovog zakona;
 - 7) ne pakuje ili ne deklariše vino ili rakiju ili drugo alkoholno piće, u skladu sa propisom kojim se uređuje kvalitet vina, rakije i drugih alkoholnih pića (član 15. stav 1);
 - 8) podatak o odlikovanju rakije ili drugog alkoholnog pića stavlja na količine koje nisu dobile to odlikovanje, odnosno priznanje (član 15. stav 3);
 - 9) rakiju ili drugo alkoholno piće označava, suprotno odredbi člana 15. stav 4. ovog zakona;
 - 10) postupi suprotno odredbama člana 16. ovog zakona;
 - 11) vino ili rakija nosi oznaku geografskog porekla, odnosno područja, a nije proizvedeno od grožđa ili voća na tom području (član 19);
 - 12) proizvodi vino ili rakiju sa oznakom geografskog porekla, bez prethodne saglasnosti Ministarstva (član 20. stav 2);
 - 13) stavi u promet vino ili rakiju sa oznakom geografskog porekla, bez odobrenja Ministarstva (član 26. stav 2);
 - 14) stavi u promet vino ili rakiju za neposrednu ljudsku potrošnju, koje nije originalno upakovano (član 28);
 - 15) prodaje ili kupuje vino ili rakiju u rinfuznom stanju, suprotno odredbi člana 29. st. 1. i 2. ovog zakona;
 - 16) specijalizovana prodavnica pića za promet vina u rinfuznom stanju ne ispunjava propisane uslove ili ako u specijalizovanoj prodavnici pića stavlja u promet vino u rinfuznom stanju, bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova (član 30. st. 2. i 3); i
 - 17) prodaje ili kupuje melasu i druge sirovine koje sadrže ugljene hidrate ili alkohol, bez saglasnosti Ministarstva (član 33).
- Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 500 do 10.000 novih dinara odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 38.

Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 novih dinara kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice ako:

- 1) u proizvodnom listu ne obezbedi vođenje podataka o upotrebljenoj sirovini, nazivu, količini i jačini vina, rakije ili drugih alkoholnih pića za svaki proizvod posebno, ili ako ne čuva dokumentaciju koja se odnosi na proizvodnju vina, rakije i drugih alkoholnih pića do propisanog roka (član 9);
- 2) na sudu sa vinom, rakijom i drugim alkoholnim pićem u rinfuznom stanju ne ~~.....~~
- 3) ne dostavi obaveštenje Ministarstvu o početku proizvodnje alkohola ili o mesečno proizvedenim količinama alkohola (član 11. stav 1);
- 4) ne vodi evidenciju o proizvodnji i prometu alkohola sa propisanim podacima (član 11. stav 3);
- 5) ne čuva dokumentaciju o ispitivanju i utvrđivanju kvaliteta vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića do propisanog roka (član 14);
- 6) ne podnese prijavu Ministarstvu u propisanom roku (član 23. stav 1);
- 7) kupcu vina ili rakije u rinfuznom stanju uz otpremnicu ne dostavi dokaz o ispitanoj i utvrđenom kvalitetu tog vina ili rakije (član 29. stav 3);
- 8) u specijalizovanoj prodavnici pića, stavlja u promet druge proizvode

suprotno odredbi člana 30. stav 1. ovog zakona;

9) na sudu sa vinom u rinfuznom stanju, ne istakne deklaraciju sa propisanim podacima ili ako nema dokaza o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina ili ako dokumentaciju o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina ne stavi na uvid inspektor (član 31);

10) na pijaci ili drugom mestu izlaze ili prodaje vino ili rakiju ili drugo alkoholno piće u rinfuznom stanju (član 32).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100 do 1.000 novih dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 39.

Novčanom kaznom od 500 do 5.000 novih dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako:

1) stavi u promet vino ili rakiju ili drugo alkoholno piće ili alkohol koje ne ispunjava propisane norme kvaliteta ili uslove u pogledu pakovanja ili deklarisanja (član 2);

2) u prostorijama u kojima se proizvodi vino i rakija drži, odnosno upotrebljava šećer, alkohol i druga sredstva i materije (član 3);

3) se bavi proizvodnjom vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića ili alkohola, ili punjenjem vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića u originalno pakovanje, ili ispitivanjem i utvrđivanjem kvaliteta vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića, a ne ispunjava propisane uslove (čl. 5. i 6. i član 13. st. 2. i 3);

4) vrši dodavanje šećera, koncentrovane šire ili koncentrovane rektifikovane šire, kljuku od grožđa ili širi, bez odobrenja Ministarstva ili bez prisustva poljoprivrednog inspektora (član 8. st. 2. i 3);

5) u proizvodnom listu, ne obezbedi vođenje podataka o upotrebljenoj sirovini, nazivu, količini i jačini vina, rakije ili drugih alkoholnih pića za svaki proizvod posebno ili ako ne čuva dokumentaciju koja se odnosi na proizvodnju vina, rakije i drugih alkoholnih pića, do propisanog roka (član 9);

6) na sudu sa vinom, rakijom, drugim alkoholnim pićem u rinfuznom stanju ne istakne deklaraciju sa propisanim podacima (član 10);

7) ne dostavi obaveštenje Ministarstvu o početku proizvodnje alkohola ili o mesečno proizvedenim količinama alkohola (član 11. stav 1);

8) proizvodnju i prodaju proizvedenog alkohola vrši bez prisustva republičkog poljoprivrednog inspektora (član 11. stav 2);

9) ne vodi evidenciju o proizvodnji i prometu alkohola sa propisanim podacima (član 11. stav 3);

10) vrši konzervisanje voća alkoholom, suprotno odredbi člana 12. ovog zakona;

11) ne pakuje ili ne deklarise vino ili rakiju ili drugo alkoholno piće, u skladu sa propisom kojim se uređuje kvalitet vina, rakije i drugih alkoholnih pića (član 15. stav 1);

12) podatak o odlikovanju rakije ili drugog alkoholnog pića stavlja na količine koje nisu dobile to odlikovanje, odnosno priznanje (član 15. stav 3);

13) rakiju ili drugo alkoholno piće označava, suprotno odredbi člana 15. stav 4. ovog zakona;

14) postupi suprotno odredbama člana 16. ovog zakona;

15) vino ili rakija nosi oznaku geografskog porekla, odnosno područja, a nije proizvedeno od grožđa ili voća na tom području (član 19);

16) proizvodi vino ili rakiju sa oznakom geografskog porekla, bez prethodne

- saglasnosti Ministarstva (član 20. stav 1);
- 17) ne podnese prijavu Ministarstvu u propisanom roku (član 23. stav 1);
- 18) stavi u promet vino ili rakiju sa oznakom geografskog porekla, bez odobrenja Ministarstva (član 26. stav 2);
- 19) stavi u promet vino ili rakiju za neposrednu ljudsku potrošnju, koje nije originalno upakovano (član 28);
- 20) prodaje ili kupuje vino ili rakiju u rinfuznom stanju, suprotno odredbi člana 29. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 21) kupcu vina ili rakije u rinfuznom stanju, uz otpremnicu, ne dostavi dokaz o ispitanom i utvrđenom kvalitetu tog vina ili rakije (član 29. stav 3);
- 22) u specijalizovanoj prodavnici pića, stavlja u promet druge proizvode, suprotno odredbi člana 30. stav 1. ovog zakona;
- 23) specijalizovana prodavnica pića za promet vina u rinfuznom stanju ne ispunjava propisane uslove ili ako u specijalizovanoj prodavnici pića stavlja u promet vino u rinfuznom stanju, bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova (član 30. st. 2. i 3);
- 24) na sudu sa vinom u rinfuznom stanju ne istakne deklaraciju sa propisanim podacima, ili ako nema dokaza o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina, ili ako dokumentaciju o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina ne stavi na uvid inspektoratu (član 31);
- 25) na pijaci ili drugom mestu izlaze i prodaje vino ili rakiju ili drugo alkoholno piće u rinfuznom stanju (član 32); i
- 26) prodaje ili kupuje melasu i druge sirovine koje sadrže ugljene hidrate ili alkohol, bez saglasnosti Ministarstva (član 33).

Član 40.

Novčanom kaznom od 100 do 1.000 novih dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) stavi u promet vino ili rakiju ili drugo alkoholno piće ili alkohol koje ne ispunjava propisane norme kvaliteta ili uslove u pogledu pakovanja ili deklarisanja (član 2);
- 2) u prostorijama u kojima se proizvodi vino i rakija drži, odnosno upotrebljava šećer, alkohol i druga sredstva i materije (član 3);
- 3) se bavi proizvodnjom vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića ili alkohola, ili punjenjem vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića u originalno pakovanje, ili ispitivanjem i utvrđivanjem kvaliteta vina ili rakije ili drugih alkoholnih pića, a ne ispunjava propisane uslove (čl. 5. i 6. i član 13. st. 2. i 3);
- 4) vrši dodavanje šećera, koncentrovane šire ili koncentrovane rektifikovane šire, kljuku od grožđa ili širi, bez odobrenja Ministarstva ili bez prisustva poljoprivrednog inspektora (član 8. st. 2. i 3);
- 5) u proizvodnom listu, ne obezbedi vođenje podataka o upotrebnoj sirovini, nazivu, količini i jačini vina, rakije ili drugih alkoholnih pića za svaki proizvod posebno ili ako ne čuva dokumentaciju koja se odnosi na proizvodnju vina, rakije i drugih alkoholnih pića do propisanog roka (član 9);
- 6) na sudu sa vinom, rakijom, drugim alkoholnim pićem u rinfuznom stanju ne istakne deklaraciju sa propisanim podacima (član 10);
- 7) ne dostavi obaveštenje Ministarstvu o početku proizvodnje alkohola ili o mesečno proizvedenim količinama alkohola (član 11. stav 1);
- 8) proizvodnju i prodaju proizvedenog alkohola vrši bez prisustva republičkog poljoprivrednog inspektora (član 11. stav 2);

- 9) ne vodi evidenciju o proizvodnji i prometu alkohola sa propisanim podacima (član 11. stav 3);
- 10) vrši konzervisanje voća alkoholom, suprotno odredbi člana 12. ovog zakona;
- 11) ne pakuje ili ne deklariše vino ili rakiju ili drugo alkoholno piće, u skladu sa propisom kojim se uređuje kvalitet vina, rakije i drugih alkoholnih pića (član 15. stav 1);
- 12) podatak o odlikovanju rakije ili drugog alkoholnog pića stavlja na količine koje nisu dobile to odlikovanje, odnosno priznanje (član 15. stav 3);
- 13) rakiju ili drugo alkoholno piće označava, suprotno odredbi člana 15. stav 4. ovog zakona;
- 14) postupi suprotno odredbama člana 16. ovog zakona;
- 15) vino ili rakija nosi oznaku geografskog porekla, odnosno područja, a nije proizvedeno od grožđa ili voća na tom području (član 19);
- 16) proizvodi vino ili rakiju sa oznakom geografskog porekla, bez prethodne saglasnosti Ministarstva (član 20. stav 1);
- 17) ne podnese prijavu Ministarstvu u propisanom roku (član 23. stav 1);
- 18) stavi u promet vino ili rakiju sa oznakom geografskog porekla, bez odobrenja Ministarstva (član 26. stav 2);
- 19) stavi u promet vino ili rakiju za neposrednu ljudsku potrošnju, koje nije originalno upakovano (član 28);
- 20) prodaje ili kupuje vino ili rakiju u rinfuznom stanju, suprotno odredbi člana 29. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 21) kupcu vina ili rakije u rinfuznom stanju, uz otpremnicu, ne dostavi dokaz o ispitanom i utvrđenom kvalitetu tog vina ili rakije (član 29. stav 3);
- 22) u specijalizovanoj prodavnici pića, stavlja u promet druge proizvode, suprotno odredbi člana 30. stav 1. ovog zakona;
- 23) specijalizovana prodavnica pića za promet vina u rinfuznom stanju ne ispunjava propisane uslove ili ako u specijalizovanoj prodavnici pića stavlja u promet vino u rinfuznom stanju bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova (član 30. st. 2. i 3);
- 24) na sudu sa vinom u rinfuznom stanju ne istakne deklaraciju sa propisanim podacima, ili ako nema dokaza o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina, ili ako dokumentaciju o ispitanom i utvrđenom kvalitetu vina ne stavi na uvid inspektoru (član 31);
- 25) na pijaci ili drugom mestu, izlaze i prodaje vino ili rakiju ili drugo alkoholno piće u rinfuznom stanju (član 32); i
- 26) prodaje ili kupuje melasu i druge sirovine koje sadrže ugljene hidrate ili alkohol, bez saglasnosti Ministarstva (član 33).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

Preduzeće, odnosno drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik koji se bave proizvodnjom i prometom vina, rakije, alkohola i drugih alkoholnih pića, dužno je da svoje poslovanje uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 42.

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se:

- 1) Pravilnik o rejonizaciji vinogradarstva ("Službeni glasnik SRS", broj 50/77) i
- 2) Pravilnik o zaštiti geografskog porekla vina i rakije ("Službeni glasnik SRS", br. 23/80 i 30/80).

Član 43.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o vinu i rakiji ("Službeni glasnik SRS", broj 54/90 i "Službeni glasnik RS", broj 22/90),
- 2) Član 41. Zakona o valorizovanju novčanih kazni za prekršaje iz republičkih zakona ("Službeni glasnik RS", broj 53/93 i 67/93),
- 3) Član 31. Zakona o izmenama zakona kojima su određene novčane kazne za privredne prestupe i prekršaje ("Službeni glasnik RS", broj 48/94), i
- 4) Uredba o prometu vina u rinfuznom stanju ("Službeni glasnik RS", broj 10/94).

Član 44.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

PRAVILNIK

O KVALITETU I DRUGIM ZAHTEVIMA ZA ALKOHOLNA PIĆA

("Sl. list SCG", br. 24/2004)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se kvalitet i drugi zahtevi koji za alkoholna pića (u daljem tekstu: proizvodi) moraju biti ispunjeni u proizvodnji i prometu.

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) *popravljanje ukusa i mirisa* je dodavanje šećera, hidrolizata skroba, sokova od grožđa i voća, koncentrisanih sokova od grožđa i voća, karamelisanog šećera, meda i drugih prirodno šećernih supstanci, biljnih ekstrakata - macerata na bazi prirodnih destilata, rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla proizvodima kojima je to ovim pravilnikom dozvoljeno;
- 2) *mešanje* je postupak koji se sastoji u sastavljanju različitih kvaliteta istog proizvoda ili različitih proizvoda u cilju dobijanja novog proizvoda;
- 3) *dodavanje etanola* je dodavanje rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla proizvodima kojima je to ovim pravilnikom dozvoljeno;
- 4) *ujednačavanje* je spajanje dva ili više proizvoda iste vrste, različitih po sastavu, načinu i mestu proizvodnje;
- 5) *odležavanje* je stavljanje proizvoda u inertni sud, radi poboljšanja njegovog kvaliteta;
- 6) *sazrevanje - starenje* je stavljanje proizvoda u odgovarajuće sudove, radi poboljšanja senzorskih karakteristika proizvoda;
- 7) *početak sazrevanja* alkoholna pića koja su proizvedena od berbe prethodne godine je proces koji počinje narednog meseca po obavljanju destilacije a o dužini sazrevanja i količini koja sazreva mora postojati evidencija. Trajanje sazrevanja mora biti naznačeno na buretu, odnosno bačvi;
- 8) *dodavanje arome* je dodavanje jedne ili više aroma, dozvoljenih odredbama Pravilnika o kvalitetu i drugim zahtevima za arome za prehrambene proizvode;

9) *dodavanje boje* je dodavanje jedne ili više boja, dozvoljenih odredbama Pravilnika o kvalitetu i uslovima upotrebe aditiva u namirnicama i o drugim zahtevima za aditive i njihove mešavine;

10) *destilat poljoprivrednog porekla* je proizvod dobijen alkoholnom fermentacijom i destilacijom poljoprivrednih sirovina sa sadržajem etanola najviše 86% v/v i koji ima karakteristike sirovine od koje potiče;

11) *šećeri* su saharoza, glukoza, fruktoza, glukozni sirup, glukozno-fruktozni sirup, fruktozni sirup i maltozni sirup;

12) *sadržaj etanola u % v/v* je odnos između zapremine čistog etanola sadržanog u proizvodu i ukupne zapremine tog proizvoda na temperaturi od 20°C;

13) *sadržaj isparljivih sastojaka* predstavlja zbirnu količinu isparljivih sastojaka u proizvodu, osim etanola i metanola koji se dobijaju od fermentisane sirovine isključivo destilacijom i redestilacijom;

14) *rafinisani etanol* je etil alkohol poljoprivrednog porekla dobijen rektifikacijom i redestilacijom nakon alkoholne fermentacije poljoprivrednih proizvoda čiji je kvalitet propisan JUS.E.M3020, etil alkohol (etanol), fermentisan - uslovi kvaliteta. Ukoliko se navodi i upotrebljena sirovina, alkohol mora biti proizveden isključivo od te sirovine;

15) *rakija* je alkoholno piće od voća, grožđa, jestivih šumskih plodova, žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina, dobijena destilacijom matičnog soka, kljuka, komine ili pikea voća, grožđa, jestivih šumskih plodova, žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina sa minimalnim sadržajem alkohola 15% v/v i sa sačuvanim specifičnim senzorskim karakteristikama koje potiču od upotrebljene sirovine;

16) *žestoka pića* su alkoholna pića proizvedena od rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla u celosti, ili mešanjem etanola poljoprivrednog porekla, rakija i destilata poljoprivrednog porekla, ili mešanjem drugih žestokih pića, rakija i destilata poljoprivrednog porekla uz dodatak aditiva i aroma.

Član 3

Na proizvode koji ispunjavaju uslove kvaliteta i druge zahteve propisane ovim pravilnikom mogu se nanositi sledeće oznake:

1) *rezerva "R"*: oznaka rezerva "R" dopunjena ili ne brojem godina starenja može se nanositi na proizvode dobijene ujednačavanjem destilata koji su starili u proseku od jedne do dve godine;

2) *stara rezerva "SR"*: oznaka stara rezerva "SR" ili "VS" dopunjena ili ne brojem godina starenja može se nanositi na proizvode dobijene ujednačavanjem destilata koji su starili u proseku dve do tri godine;

3) *posebno stara rezerva* "PSR": oznaka posebno stara rezerva "PSR" ili "VSOP" dopunjena ili ne brojem godina starenja može se nanositi na proizvode dobijene ujednačavanjem destilata koji su starili u proseku tri do pet godina;

4) *arhiva* "A": oznaka arhiva "A" dopunjena ili ne brojem godina može se nanositi na proizvode dobijene ujednačavanjem destilata koji su starili u proseku pet do sedam godina;

5) *specijalna arhiva* "SA": oznaka specijalna arhiva "SA" ili "HO" dopunjena ili ne brojem godina starenja može se nanositi na proizvode dobijene ujednačavanjem destilata koji su starili u proseku sedam do deset godina;

6) *apsolutna arhiva* "AA": oznaka apsolutna arhiva "AA" dopunjena ili ne brojem godina starenja može se nanositi na proizvode dobijene ujednačavanjem destilata koji su starili preko deset godina;

7) kontrolisano poreklo "KP"; kontrolisano poreklo i kvalitet "KPK"; kontrolisano poreklo i garantovani kvalitet "KPG" su oznake koje se mogu staviti uz oznaku starenja, pod uslovom da proizvodi ispunjavaju propisane zahteve za ovu vrstu proizvoda;

8) dužina starenja može se označiti i zvezdicama, s tim da jedna zvezdica označava dvanaest meseci starenja.

Za alkoholna pića koja su sazrevala tri ili više godina sadržaj aromatičnih aldehida mora biti najmanje 8 mg/l.a.a.

Za proizvode koji su sazrevali do šest meseci u hrastovim buradima manjim od 1000 litara ili 12 meseci u hrastovim bačvama većim od 1000 litara proizvođač nema pravo isticanja oznake starenja.

Član 4

Za proizvode za koje ovim pravilnikom nisu propisani kvalitet i drugi zahtevi primenjuju se odredbe ovog pravilnika koje se odnose na grupu srodnih proizvoda.

Član 5

Za proizvode iz člana 4 ovog pravilnika proizvođač je dužan da pre početka proizvodnje i stavljanja u promet proizvoda donese proizvođačku specifikaciju.

Proizvođačka specifikacija mora da sadrži podatke iz deklaracije, kratak opis tehnološkog postupka proizvodnje proizvoda i izveštaj o ispitivanju zahteva kvaliteta akreditovane institucije, u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Član 6

O donetim proizvođačkim specifikacijama proizvođač, odnosno uvoznik vodi evidenciju koja mora da sadrži sledeće podatke:

- 1) evidencijski broj proizvođačke specifikacije;
- 2) datum donošenja proizvođačke specifikacije;
- 3) datum početka proizvodnje prema proizvođačkoj specifikaciji;
- 4) datum izvršenog ispitivanja zahteva kvaliteta;
- 5) grupu kojoj proizvod pripada u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Član 7

Za proizvode iz člana 4 ovog pravilnika koji su poreklom iz uvoza, uvoznik mora pre uvoza, odnosno stavljanja u promet proizvoda posedovati:

- 1) proizvođačku specifikaciju overenu od strane nadležne institucije za nadzor nad prometom tog proizvoda zemlje porekla;
- 2) sertifikat o kvalitetu proizvoda saglasno važećim propisima zemlje porekla;
- 3) sertifikat o slobodnoj prodaji proizvoda u zemlji porekla;
- 4) izveštaj o ispitivanju zahteva kvaliteta akreditovane institucije u zemlji u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Član 8

Proizvodi se stavljaju u promet samo u originalnom pakovanju, osim ako za pojedine proizvode nije drukčije propisano.

Pod originalnim pakovanjem, podrazumeva se pojedinačno pakovanje proizvoda u ambalažu, maksimalne neto zapremine do 10.000 ml, kojim se obezbeđuje očuvanje kvaliteta proizvoda do momenta otvaranja.

U proizvodnji i prometu proizvodi se moraju transportovati, skladištiti i čuvati tako da se obezbedi očuvanje njihovog kvaliteta do momenta potrošnje.

Član 9

Svi proizvodi koji se stavljaju u promet u originalnom pakovanju moraju imati deklaraciju kako je to propisano Pravilnikom o deklarisanju i označavanju upakovanih namirnica.

Član 10

Dozvoljeno odstupanje od deklarirane neto zapremine pojedinačnog pakovanja deklariranog u jedinicama zapremine pri temperaturi od 20°C ± 1°C utvrđeno je u sledećoj tabeli:

deklarirana neto zapremina u ml	dozvoljena odstupanja u %
3001-10000	±1,0
2001-3000	±1,2
1001-2000	±1,5
501-1000	±2,0
201-500	±3,0
101-200	±4,0
51-100	±6,0
25-50	±8,0

Srednja vrednost stvarnog odstupanja za uzorak od deset pojedinačnih pakovanja mora biti manja ili jednaka 40% od dozvoljenog odstupanja za datu deklariranu neto zapreminu utvrđenu u tabeli iz stava 1 ovog člana.

Član 11

Izuzetno od odredaba Pravilnika o deklarisanju i označavanju upakovanih namirnica, dozvoljeno odstupanje od deklariranog sadržaja etanola za proizvode iz člana 3 stav 1 tač. 3 do 6 ovog pravilnika može iznositi najviše ±1,0% v/v a od deklariranog sadržaja šećera kod likera ±10 g/l.

Član 12

Proizvodima iz ovog pravilnika mogu se dodavati aditivi, kako je to propisano Pravilnikom o kvalitetu i uslovima upotrebe aditiva u namirnicama i o drugim zahtevima za aditive i njihove mešavine.

U proizvodnji alkoholnih pića zabranjena je upotreba etanola od šećerne trske i etanola dobijenog hemijskim postupcima.

Član 13

Proizvodi u originalnom pakovanju u kojima se stvorio talog iz samog pića ili se u njima nalaze manji delovi zapašaća a nisu zbog toga promenili senzorske karakteristike, moraju se povući iz prometa i mogu se doraditi (preraditi).

II ALKOHOLNA PIĆA

Član 14

Alkoholna pića, u smislu ovog pravilnika, su rakije od voća, grožđa, jestivih šumskih plodova, žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina, žestoka pića i likeri sa specifičnim senzorskim karakteristikama koje potiču od upotrebljenih

sirovina i aditiva sa sadržajem etanola 15% v/v najmanje i 55% v/v najviše, ako i voćna vina i niskoalkoholna pića sa sadržajem etanola 5-15% v/v.

Alkoholnim pićima koja sadrže rafinirani etanol poljoprivrednog porekla zabranjeno je da u svom nazivu i trgovačkom imenu sadrže generička imena karakteristična za rakije kao i reči "kao", "a la", "poput" i sl., čijim bi se korišćenjem potrošači doveli u zabunu o poreklu i vrsti proizvoda.

Član 15

Alkoholna pića, u zavisnosti od sirovina od kojih se proizvode i sadržaja etanola stavljaju se u promet kao:

- 1) rakije od voća;
- 2) rakije od grožđa;
- 3) rakije od šumskih plodova;
- 4) rakije od žitarica;
- 5) rakije od ostalih poljoprivrednih sirovina;
- 6) žestoka alkoholna pića;
- 7) likeri;
- 8) voćna vina;
- 9) niskoalkoholna pića.

Član 16

Rakije od voća, grožđa i šumskih plodova su alkoholna pića dobijena destilacijom fermentisanog matičnog soka, kljuka, komine ili pikea voća, grožđa i šumskih plodova.

Destilat za proizvodnju rakija od voća, grožđa i šumskih plodova može da sadrži najviše 86% v/v etanola.

U proizvodnji rakija od voća, grožđa i šumskih plodova nije dozvoljena upotreba šećera, rafiniranog etanola poljoprivrednog porekla, biljnih ekstrakata i macerata na bazi etanola poljoprivrednog porekla.

U rakiju od voća, grožđa i šumskih plodova mogu se dodavati odgovarajući plod voća, poluproizvod voća, macerati i biljni ekstrakti voća u rakijama o kojima se radi u količini od 0,5% a koji ne smeju menjati sastav i svojstva rakije bez obaveze deklarisanja sastojaka.

Član 17

Destilati od voća, grožđa i šumskih plodova moraju da ispunjavaju zahteve iz Tabela br. 1 i 2 Priloga br. 1 i stavljaju se u promet u rinfuznom stanju, samo kao sirovina za dalju doradu i preradu. Prilog br. 1 odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Deklaracija za proizvode iz stava 1 ovog člana mora da sadrži i naziv sirovine iz koje je destilat dobijen.

Član 18

Rakije od voća, grožđa i šumskih plodova moraju ispunjavati i sledeće zahteve, osim ako za neku vrstu rakija ovim pravilnikom nije drukčije propisano:

- 1) da su bistre, ili da imaju boju svojstvenu odgovarajućoj vrsti rakije;
- 2) da senzorske karakteristike odgovaraju deklarisanom sirovini;
- 3) da je sadržaj pojedinih supstanci koje potiču od aroma ili drugih sastojaka sa aromatičnim svojstvima u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i drugim zahtevima za arome za prehrambene proizvode.

Član 19

Rakije od voća su alkoholna pića sa sadržajem etanola najmanje 25% v/v, ako za pojedinu vrstu rakije od voća ovim pravilnikom nije drukčije određeno.

Rakije od voća moraju imati naziv prema vrsti voća od kojeg su proizvedene.

Rakije od voća mogu imati naziv prema sorti voća, s tim da učešće sorte voća bude najmanje 70% a preostalih 30% može da bude od druge sorte iste vrste voća.

Rakija pod nazivom vilijamovka mora se proizvoditi isključivo od sorte kruške vilijamovka (Williams).

Član 20

Rakije od voća (šljivovica, kajsijevača, višnjevača, jabukovača, kruškovača i ostale rakije), pored zahteva iz člana 18 ovog pravilnika, moraju da ispunjavaju i zahteve iz Tabele br. 1 Priloga br. 1.

Rakije iz stava 1 ovog člana proizvedene od matičnog soka voća sadrže metanola od 1,5 do 8 g/l a.a.

Član 21

Pod nazivom šljivovica stavlja se u promet rakija dobijena od destilata fermentisanih plodova šljive roda Prunus sa sadržajem etanola najmanje 25% v/v.

Pod nazivom prepečenica stavlja se u promet rakija dobijena od šljivovice dvostrukom destilacijom (redestilacijom) sa sadržajem etanola najmanje 40% v/v.

Šljivovica i prepečenica stavlja se u promet kao bezbojna ili obojena.

Izuzetno od odredaba Pravilnika o kvalitetu i uslovima upotrebe aditiva u namirnicama i o drugim zahtevima za aditive i njihove mešavine, u proizvodnji šljivovice i prepečenice dozvoljena je upotreba karamela (E 150 a, E 150 b, E 150 c i E 150 d) u količini *Quantum satis*.

Član 22

Mešane rakije od voća su rakije sa sadržajem etanola najmanje 37,5% v/v a dobijaju se mešanjem rakija od različitog voća ili destilacijom fermentisanih sirovina dve ili više vrsta voća.

Član 23

Rakije od grožđa su rakije dobijene od vina ili fermentisane šire ili kljuka ili komine grožđa plemenite sorte vinove loze *Vitis vinifera* ili vinskog taloga i pikea jednostepenom ili višestepenom destilacijom.

Destilat za proizvodnju rakija od grožđa može da sadrži najviše 86% v/v etanola.

Rakije od grožđa stavlja se u promet kao: vinjak, lozovača (lozova rakija), vinovica, komovica, droždjenka, Brandy ili Weinbrand, i moraju ispunjavati zahteve iz Tabele br. 2 Priloga br. 1.

Član 24

Ostali proizvodi destilacije fermentisanih produkata od grožđa stavlja se u promet kao: vinski destilat i sirovi vinski etanol.

Vinski destilat je proizvod dobijen destilacijom vina sa talogom ili bez taloga sa sadržajem etanola najviše 86% v/v.

Za proizvodnju vinskog destilata mogu se upotrebiti i vina sa sadržajem isparljivih kiselina najviše 16 g/l a.a., računato kao sirćetna kiselina.

Sirovi vinski etanol je proizvod dobijen destilacijom vina ili drugih fermentisanih produkata grožđa sa sadržajem etanola od 86% do 94,8% v/v.

Sirovi vinski etanol ne sme se koristiti za proizvodnju rakija od voća, rakija od grožđa i rakija od šumskih plodova, osim za proizvodnju pića pod nazivom Brandy ili Weinbrand.

Član 25

Vinjak je rakija od grožđa dobijena od vinskog destilata koji je stario najmanje šest meseci u hrastovim buradima manjim od 1000 litara, ili 12 meseci u hrastovim bačvama većim od 1000 litara.

Član 26

Lozovača (lozova rakija) je rakija od grožđa dobijena fermentacijom i destilacijom neceđenog kljuka grožđa. Stavlja se u promet kao bezbojna posle odležavanja u sudovima koji ne otpuštaju boju ili obojena posle sazrevanja u hrastovim sudovima.

Član 27

Vinovica je rakija dobijena isključivo destilacijom vina, pretežno muskatnih i aromatičnih sorti.

Član 28

Komovica je rakija od grožđa dobijena fermentacijom i destilacijom profermentisane komine grožđa, ili mešanjem vinskog destilata komine i pikea komine. Pri destilaciji komine i pikea može se dodati i destilat od vinskog taloga.

Član 29

Droždenka je rakija dobijena destilacijom vinskog taloga.

Član 30

Brandy ili Weinbrand je rakija od grožđa proizvedena mešanjem sirovog vinskog etanola sa vinskim destilatom.

Sadržaj vinskog destilata ne sme da bude manji od 50% m/m, a sadržaj isparljivih sastojaka mora biti jednak ili veći od 1.250 mg/l a.a., nastalih isključivo kao posledica alkoholne fermentacije, destilacije ili redestilacije upotrebljenih sirovina.

Član 31

Rakija od suvog grožđa je rakija od grožđa dobijena fermentacijom i destilacijom vodom maceriranog i ekstrahovanog suvog grožđa.

Destilat za proizvodnju rakije od suvog grožđa sadrži najviše 86% v/v etanola i ima senzorske karakteristike upotrebene sirovine.

Član 32

Mešana rakija od grožđa i voća je rakija dobijena fermentacijom i destilacijom mešanog grožđa i voća, ili mešanjem rakija od grožđa i voća.

Član 33

Specijalne rakije od voća, specijalne rakije od grožđa, specijalne mešane rakije od voća i grožđa, specijalne rakije od jestivih šumskih plodova i specijalna rakija sa medom su rakije dobijene od destilata voća ili grožđa ili jestivih šumskih plodova, aromatizovane sirovinama biljnog porekla, kao što su razni jestivi plodovi i njihovi delovi, začini i lekovito bilje i njihova eterična ulja, macerati i ekstrakti sa sadržajem etanola najmanje 40% v/v, osim ako ovim pravilnikom nije drukčije određeno.

Rakije iz stava 1 ovog člana mogu da sadrže ukupan ekstrakt najviše 50 g/l bez šećera.

Ostali sastojci u specijalnim rakijama moraju da odgovaraju srazmerno sastojcima upotrebljenih destilata ili rakija.

Za proizvodnju specijalnih rakija proizvođač je dužan da donese proizvođačku specifikaciju.

Član 34

Specijalne rakije od voća, grožđa i šumskih plodova stavljaju se u promet kao: travarica, klekovača, lincura, anisonka, mastika, kimovača i druge specijalne rakije.

Član 35

Travarica je specijalna rakija dobijena od rakija voća i grožđa ili od mešanih rakija uz davanje ekstrakta, začina i lekovitog bilja u vidu macerata i aromatičnih destilata ili odgovarajućih eteričnih ulja.

Član 36

Klekovača je specijalna rakija dobijena destilacijom fermentisanih plodova kleke, fermentisanih plodova šljive ili rakije šljivovice kojima je prethodno dodata odgovarajuća količina ploda kleke (*Fructus juniperi communis*), i mora ispunjavati zahteve kvaliteta iz Tabele br. 3 Priloga br. 1.

U proizvodnji klekovače može se upotrebiti i destilat kleke sa sadržajem etanola najviše 86% v/v. Piće proizvedeno od rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla uz dodatak arome kleke ne može se nazvati klekovača, brinjevac, Genever, Jenever, Genievre ili Peket.

Član 37

Lincura je specijalna rakija dobijena od rakije voća, ili grožđa ili mešavine ovih rakija, destilacijom ili maceracijom delova biljke žute lincure (*Gentiana Lutea*) ili mešavine delova biljke sa drugim aromatičnim biljem u destilatu od voća i grožđa ili ekstrakta žute lincure i aromatičnog bilja s tim da sadržaj lincure prevlađuje.

Član 38

Anisonka je specijalna rakija dobijena od rakija grožđa i voća, ili od mešavine ovih rakija, destilacijom ili maceracijom uz prisustvo aromatičnog semena ili dodavanje začina ili ekstrakta začina, običnog anisa (*Pimpinella anisum*), ili morača (*Foeniculum vulgare*), zvezdastog anisa (*Anisum stelati*), ili drugog lekovitog bilja koje sadrže iste začinske materije, s tim da miris i ukus anisa mora da prevlađuje. Parametri kvaliteta anisonke moraju odgovarati kvalitetu upotrebljene rakije.

Pića proizvedena od rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla uz dodavanje aroma u kojima prevlađuje miris anisa ne smeju nositi nazive anisonka. Ouzo ili Pastis već moraju imati trgovačko ime praćeno objašnjenjem "žestoko alkoholno piće sa aromom anisa".

Član 39

Mastika je specijalna rakija dobijena od rakije voća i grožđa ili mešavine rakija od voća i grožđa kojima su pri destilaciji ili maceraciji dodati smola mastike bora (*Pistacia lentiscus*), kao i seme anisa, morača i drugih začina i aromatičnih plodova voća.

Član 40

Kimovača je specijalna rakija dobijena od rakije voća i grožđa ili njihovih mešavina kojima se pri destilaciji dodaje kim (*Carum carvi*).

Parametri kvaliteta kimovače moraju odgovarati rakiji upotrebljenoj za proizvodnju. Piće dobijeno dodatkom aroma u rafinisanom etanol poljoprivrednog porekla ne sme se deklarirati kao kimovača već mora imati trgovačko ime praćeno objašnjenjem "žestoko alkoholno piće sa aromom kima".

Član 41

Rakije od žitarica su alkoholna pića dobijena od žitnog ili sladnog destilata i stavljaju se u promet kao viski, korn i dopelkorn.

Destilat za proizvodnju rakija od žitarica može da sadrži najviše 94,8% v/v etanola.

Rakije od žitarica mogu se stavljati u promet kao bezbojne ili obojene i moraju ispunjavati zahteve kvaliteta iz Tabele br. 3 Priloga br. 1.

Član 42

Viski je žitna rakija karakterističnog mirisa i ukusa, dobijena ošćerenjem, fermentacijom ječmenog slada ili ječmenog slada i žita i destilacijom po postupku svojstvenom za proizvodnju viskija.

Destilati za viski stare najmanje tri godine u drvenim buradima zapremine do 700 litara.

Deklaracija za viski može da sadrži i oznaku starenja, ako je destilat stario duže od tri godine.

Član 43

Korn i dopelkorn su žitne rakije dobijene destilacijom i rektifikacijom ošćerenih i fermentisanih komina od žita: sa sadržajem etanola najmanje 32% v/v, a dopelkorn mora da sadrži etanola najmanje 37,5% v/v.

Destilat za proizvodnju pića iz stava 1 ovog člana može da sadrži etanola najviše 94,8% v/v i mora da ima senzorske karakteristike sirovine iz koje je dobijen.

Član 44

Rakije od ostalih poljoprivrednih sirovina su alkoholna pića dobijena od različitih poljoprivrednih sirovina odgovarajućom pripremom, fermentacijom i destilacijom po specifičnim tehnološkim postupcima i stavljaju se u promet kao: rum, arak i tekila.

Član 45

Rum je rakija dobijena isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom melase šećerne trske, soka ili koncentrata šećerne trske i destilisan do sadržaja etanola, najviše do 96% v/v, sa specifičnim senzorskim karakteristikama za rum.

Član 46

Arak je alkoholno piće koje se dobija od jedne ili više sirovina, kao što su grožđe, voće, žito, sok palme, šećerna trska, melasa od šećerne trske i drugo, po specifičnom tehnološkom postupku.

Član 47

Tekila je alkoholno piće dobijeno od destilata posebnih vrsta kaktusa agave specifičnim tehnološkim postupkom i mora da ispunjava zahteve kvaliteta iz Tabele br. 3 Priloga br. 1. Kod bezbojne tekile sadržaj ukupnog ekstrata je 0,2 g/l a sadržaj isparljivih estera mora iznositi 20-2700 mg/l a.a.

Član 48

Žestoka alkoholna pića dobijaju se od etanola poljoprivrednog porekla po specifičnom tehnološkom postupku. Stavljaju se u promet kao: vodka, džin, domaći brendi, domaći rum, ekstrakti voća i macerati u rafinisanom etanolu poljoprivrednog porekla.

Član 49

Vodka je žestoko alkoholno piće dobijeno od rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla uz filtraciju preko aktivnog uglja ili drugim ekvivalentnim postupkom kojim se postiže selektivno smanjivanje senzorskih karakteristika upotrebljenih sirovina, sa dodatkom ili bez dodatka aroma i boja i mora ispunjavati zahteve kvaliteta iz Tabele br. 3 Priloga br. 1.

Član 50

Džin je žestoko alkoholno piće dobijeno aromatizovanjem rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla aromama na način da ukus kleke preovlađuje i mora ispunjavati zahteve kvaliteta iz Tabele br. 3 Priloga br. 1.

Destilisani džin je žestoko alkoholno piće dobijeno redestilacijom senzorski pogodnog rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, početne jačine 96,0% v/v u odgovarajućem aparatu uz prisustvo bobica kleke i drugih aromatičnih biljnih plodova, s tim da ukus kleke preovlađuje.

Džin dobijen jednostavnim dodavanjem aroma u rafinisanom etanol poljoprivrednog porekla ne može se deklarirati kao destilisani džin.

Član 51

Domaći brendi je žestoko alkoholno piće dobijeno mešanjem rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla i vinskog destilata.

Sadržaj vinskog destilata u domaćem brendiju ne sme da bude niži od 30% m/m, a sadržaj isparljivih sastojaka i metanola mora odgovarati udelu vinskog destilata.

Član 52

Domaći rum je žestoko alkoholno piće dobijeno od rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, aroma i karamela sa sadržajem etanola najmanje 37,5% v/v.

Član 53

Ekstrakti voća u etanolu su žestoka alkoholna pića dobijena maceracijom voća u rafinisanom etanolu poljoprivrednog porekla (i odnosu 100 kg voća sa 20 litara etanola, najmanje), kao i destilacijom.

Ekstrakti voća deklariraju se prema vrsti voća iz koga su dobijeni npr: "alkoholat maline".

Voćni macerati su poluproizvodi za žestoka alkoholna pića na bazi voća dobijeni maceracijom svežih plodova voća u rafinisanom etanolu poljoprivrednog porekla (u odnosu 100 kg voća na 20 litara etanola, najmanje).

Voćni macerati u etanolu se deklarišu prema vrsti voća iz koga su dobijeni, npr: "macerat maline".

Ekstraktima voća i maceratima u etanolu mogu se dodati arome koje ne potiču od voća, s tim da senzorske karakteristike pića moraju da potiču od upotrebljenog voća.

Ekstrakti voća u etanolu i voćni macerati u etanolu moraju da sadrže najmanje 25% v/v etanola.

Član 54

Likeri su alkoholna pića dobijena po odgovarajućem tehnološkom postupku od rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, destilata poljoprivrednog porekla, šećera i vode uz dodatak voća, proizvoda od voća, voćnog soka, koncentrisanog voćnog soka, biljnog ekstrakta, kafe, kakaoa, čaja, čokolade, vina i drugih prehrambenih proizvoda čiji je kvalitet propisan odgovarajućim propisima o kvalitetu.

Član 55

Likeri, u zavisnosti od ukusa i sadržaja dodatih sirovina, stavljaju se u promet kao: slatki likeri, gorki likeri, specijalni likeri i desertna likerska pića.

Član 56

Slatki liker je piće koje sadrži najmanje 100 g/l ukupnog šećera, izraženog kao ukupni invert.

Član 57

Slatki liker koji se stavlja u promet mora ispunjavati sledeće uslove:

- 1) da ima senzorske karakteristike svojstvene odgovarajućoj vrsti likera;
- 2) da sadržaj etanola iznosi najmanje 15% v/v;
- 3) da sadržaj viših alkohola iznosi najviše 1250 mg/l a.a;
- 4) da ispunjava posebne uslove propisane ovim pravilnikom za pojedine vrste slatkih likera.

Član 58

Podatak za naziv proizvoda u deklaraciji za slatki liker mora se dopuniti rečju "sa" ili "od" i u nastavku navesti karakterističan naziv proizvoda (npr. slatki liker od voća, slatki liker sa aromom kajsije, od biljnog ekstrakta, od kafe, od kakaoa, od čokolade, odnosno čokoladi sličnih proizvoda, liker od čaja, i sl.).

Član 59

Slatki liker od voća je piće koje pored sastojaka iz čl. 56 i 57 ovog pravilnika mora da sadrži i najmanje 20% voćnog sastojka, računato kao voćni sok.

Za proizvodnju slatkih likera od voća mogu se koristiti i plodovi voća, s tim da se na deklaraciji navede i ime upotrebljenog voća.

Slatki liker od voća može se proizvoditi i kao mešani liker od dve ili više vrsta voća, s tim što to mora biti naznačeno u nazivu proizvoda, prema redosledu zastupljenosti vrste voća ili proizvoda od voća.

Član 60

Gorki liker je piće dobijeno od rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, šećera i vode, uz dodatak aromatičnog ekstrakta i gorkog ekstrakta.

Član 61

Gorki likeri koji se stavljaju u promet moraju ispunjavati sledeće zahteve:

- 1) da sadržaj ekstrakta iznosi najmanje 10 g/l;
- 2) da sadržaj etanola iznosi najmanje 25% v/v;
- 3) da imaju slabo gorak do gorak ukus karakterističan za gorke likere.

Član 62

Specijalni likeri su alkoholna pića dobijena od rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, šećera i vode uz dodatak vina ili vinskog destilata, jaja, mleka ili proizvoda od mleka, čokolade ili kaka, aditiva i aroma.

Član 63

Specijalni likeri koji se stavljaju u promet moraju da ispunjavaju sledeće zahteve:

- 1) da su senzorske karakteristike svojstvene odgovarajućoj vrsti likera;
- 2) da ispunjavaju i posebne uslove popisane ovim pravilnikom za pojedine vrste specijalnih likera;
- 3) za specijalne likere koji u svom sastavu imaju jaja, mleko i proizvode od mleka, rok upotrebe definiše proizvođač deklarisanjem najkraćeg roka trajanja kojim prethode reči "upotrebljivo do..."

Član 64

Specijalni likeri se stavljaju u promet kao: kordijal liker, emulzioni liker, mešani liker (koktel) i punč.

Član 65

Kordijal liker je piće dobijeno od rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, šećera i vode uz dodatak vina ili destilata poljoprivrednog porekla ili njihove mešavine i ekstrakta voća dobijenog postupkom maceracije.

Član 66

Kordijal liker mora da ispunjava sledeće zahteve:

- 1) da sadržaj ukupnog šećera iznosi najmanje 100 g/l izraženog kao ukupni invert;
- 2) da sadržaj etanola iznosi najmanje 35% v/v, s tim da najmanje 30% etanola potiče od vina ili vinskog destilata.

Član 67

Emulzioni liker je piće dobijeno od destilata poljoprivrednog porekla ili rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, šećera i vode uz dodavanje jaja, odnosno mleka, odnosno proizvoda od mleka, čokolade ili kaka. U proizvodnji emulzionih likera dozvoljena je upotreba stabilizatora.

Član 68

Emulzioni liker koji se stavlja u promet mora da ispunjava sledeće zahteve:

- 1) da sadržaj ukupnog šećera iznosi najmanje 100 g/l izraženog kao ukupni invert, osim kod emulzionog likera od mleka i mlečnih proizvoda gde sadržaj ukupnog šećera iznosi najmanje 150 g/l izraženog kao ukupni invert;
- 2) da sadržaj etanola iznosi najmanje 15% v/v.

Član 69

Emulzioni liker, u zavisnosti od sadržaja dodatih sirovina, stavlja se u promet kao: emulzioni liker sa jajima, emulzioni liker sa mlekom, krem liker sa jajima, krem liker sa mlekom.

Član 70

Emulzioni liker sa jajima je piće dobijeno od destilata poljoprivrednog porekla ili rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, šećera i vode, uz dodavanje jaja ili jaja u prahu. Šećer se može zameniti medom. Sadržaj žumanaca mora biti najmanje 70 g/l.

Emulzioni liker sa jajima može u nazivu proizvoda da sadrži reč "ekstra" s tim da je sadržaj žumanaca najmanje 140 g/l.

Emulzioni liker sa mlekom je piće dobijeno od destilata poljoprivrednog porekla ili rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, šećera i vode, uz dodavanje svežeg mleka ili proizvoda od mleka ili njihove mešavine.

Krem liker sa mlekom je piće dobijeno od destilata poljoprivrednog porekla ili rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, šećera i vode, uz dodavanje svežeg mleka ili proizvoda od mleka, čokolade, kakaa ili njihove mešavine.

Sadržaj mleka ili proizvoda od mleka mora biti najmanje 200 ml/l, sadržaj etanola najmanje 15% v/v, a sadržaj šećera najmanje 200 g/l.

Član 71

Mešani liker (koktel) je piće dobijeno mešanjem dve ili više vrsta likera ili više vrsta alkoholnih pića.

Za mešane likere (koktele) proizvođač je dužan da donese proizvođačku specifikaciju.

Mešani liker mora da sadrži najmanje 100 g/l ukupnog šećera, izražen kao ukupni invert i etanola najmanje 15% v/v.

Za mešane likere (koktele) proizvođač je dužan da u deklaraciji navede nazive likera od kojih je proizveden mešani liker, prema redosledu upotrebljenih količina.

Član 72

Punč je specijalni liker dobijen od ruma ili domaćeg ruma, šećera i biljnih ekstrakata. Domaći punč je specijalni liker dobijen od domaćeg ruma, šećera i biljnih ekstrakata.

U proizvodnji punča može se upotrebljavati limunska kiselina i kora plodova jestivog bilja.

Punč i domaći punč moraju da sadrže ukupnog šećera najmanje 100 g/l izraženog kao ukupni invert i etanola najmanje 40% v/v.

Član 73

Pod nazivom desertna likerska pića stavljaju se u promet pića dobijena od fermentisanih ili delimično fermentisanih sokova od voća, odnosno povrća, uz dodatak biljnih ekstrakata, dobijenih maceracijom ili destilacijom, rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla, šećera i vode.

Član 74

Desertna likerska pića moraju ispunjavati zahteve kvaliteta, i to:

1) da je sadržaj voćnog soka odnosno soka povrća ili njihove mešavine najmanje 40% m/m;

2) da je sadržaj etanola najmanje 15% v/v;

3) da je sadržaj ukupnog ekstrakta najviše 250 g/l.

Član 75

Pod nazivom voćno vino može se stavljati u promet piće dobijeno alkoholnom fermentacijom voćnog soka ili koncentrisane voćne kaše, i šećera, po tehnološkom postupku koji se primenjuje u proizvodnji vina propisanom Pravilnikom o kvalitetu i drugim zahtevima za vino. Voćnim vinom se smatra i alkoholno piće od meda. Voćnim vinom u smislu ovog pravilnika ne smatra se vino od grožđa.

Član 76

Voćnom vinu mogu se dodavati nefermentisani voćni sok ili nefermentisani voćni sokovi i stavljaju se u promet kao Mešana voćna vina.

Voćno vino koje nosi naziv jedne vrste voća mora da je proizvedeno od najmanje 70% od te vrste voća.

Član 77

Voćna vina i mešana voćna vina mogu se proizvoditi sa dodatkom ugljen dioksida, sa sadržajem najviše 6 g/l.

Voćna vina i mešana voćna vina iz stava 1 ovog člana stavljaju se u promet kao gazirana voćna vina, odnosno gazirana mešana voćna vina.

Član 78

Voćna vina i mešana voćna vina moraju ispunjavati sledeće zahteve:

1) da su senzorske karakteristike svojstvene vrsti proizvoda i vrsti voća od koga su dobijena;

2) da je sadržaj etanola 2 do 6% v/v, a kod vina od kupine najviše 13% v/v;

3) da je sadržaj ukupnih kiselina najmanje 3,5 g/l, izražen kao jabučna kiselina;

4) da je sadržaj isparljivih kiselina najviše 1,2 g/l, izražen kao sirćetna kiselina;

5) da je sadržaj ukupnog ekstrakta bez šećera najmanje 15 g/l;

- 6) da je sadržaj ukupnog sumpor dioksida najviše 200 mg/l za voćna vina i mešana voćna vina sa sadržajem šećera do 10 g/l, odnosno najviše 300 mg/l, za voćna vina i mešana voćna vina sa sadržajem šećera preko 10 g/l;
- 7) da je sadržaj pepela najmanje 1 g/l;
- 8) da sadržaj šećera može biti do 10% m/m u gotovom proizvodu;
- 9) da je sadržaj metanola najviše 250 mg/l;
- 10) da je sadržaj sorbinske kiseline najviše 150 mg/l.

Član 79

Pod nazivom alkoholno piće od meda, podrazumeva se piće dobijeno alkoholnom fermentacijom vodenog rastvora meda, po postupku koji se primenjuje u proizvodnji vina i stavlja se u promet pod nazivom medovina, medica, medovača i sl.

Član 80

Alkoholno piće od meda mora ispunjavati sledeće zahteve:

- 1) da su senzorske karakteristike svojstvene ovoj vrsti pića;
- 2) da je sadržaj isparljivih kiselina najviše 1,2 g/l izražen kao sirćetna kiselina;
- 3) da je sadržaj ukupnih kiselina najmanje 3 g/l izražen kao vinska kiselina;
- 4) da je sadržaj etanola 9 do 14% v/v;
- 5) da je sadržaj ukupnog sumpor dioksida najviše 200 mg/l;
- 6) da je sadržaj ekstrakta, bez šećera najmanje 15 g/l.

Član 81

Niskoalkoholna pića su proizvodi dobijeni od voćnih sokova ili osvežavajućih bezalkoholnih pića uz dodatak rafinisanog etanola poljoprivrednog porekla ili alkoholnih pića ili vina i biljnih ekstrakata, sa sadržajem etanola od 5 do 15% v/v.

Kvalitet voćnog soka, osvežavajućih bezalkoholnih pića, etanola, alkoholnih pića i vina, mora biti u skladu sa odredbama odgovarajućih pravilnika o kvalitetu.

Pod nazivom niskoalkoholna gazirana pića mogu se staviti u promet proizvodi koji moraju na temperaturi od 15 °C imati unutrašnji pritisak ugljen dioksida od najmanje 98,066 Pa, odnosno najmanje 4 g/l ugljen dioksida.

Za niskoalkoholna pića proizvođač je dužan da donese proizvođačku specifikaciju.

III ZAVRŠNE ODREDBE

Član 82

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o kvalitetu i drugim zahtevima za jaka alkoholna pića i ostala alkoholna pića ("Službeni list SRJ", br. 4/2003).

Član 83

Ovaj pravilnik stupa na snagu tridesetog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SCG".

Indeksi kvaliteta Sadržaj:	Destilat šljive	Šljivovica	Destilat kajsije i breskve	Kajsijevača i breskovača	Destilat višnje i trešnje	Višnjevača i trešnjovača	Destilat jabuke	Jabukovača	Dunjevača	Destilat kruške	Kruškovača	Destilat mešanog voća	Ostale i mešane voćne rakije
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Metanola % v/v najmanje	15	25	15	37,5	15	37,5	15	37,5	37,5	15	37,5	15	37,5
Ukupnog ekstrakta (g/l) najviše	5	10	5	10	5	10	5	10	10	5	10	5	do 10
Metanola (g/l a.a.)	3 do 20	3 do 12	3 do 15	3 do 10	2 do 8	2 do 6	3 do 22	3 do 14	2 do 14	3 do 22	3 do 14	3 do 20	3 do 14
Ških alkohola (mg/l a.a.) najmanje	1000	1000	1000	1000	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1000	1000
Ukupnih maselina (mg/l a.a.) (kao masetna) najviše	5000	2500	5000	2500	5000	2500	5000	2500	2500	5000	2500	5000	2500
Uparljivih estera (mg/l a.a.) (kao etil acetat) najmanje	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Uparljivih aldehida (mg/l a.a.) (kao acetat aldehid) najmanje	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
2-Furfural (mg/l a.a.) najviše	80	50	100	80	50	30	80	40	40	120	80	100	60
Benzaldehid (mg/l a.a.) najviše	100	100	130	130	130	130	-	-	-	-	-	-	-
Formaldehid (mg/l a.a.) najviše	50	50	100	100	100	100	-	-	-	-	-	-	-

Zahtevi kvaliteta Sadržaj:	Klekovača	Viski	Ostale Rakija od žita	Vodka	Džin	Rum	Tekila
Etanola % v/v najmanje	40	38	37,5	37,5	37,5	40	37,5
Ukupnog ekstrakta (g/l) najviše	10	10	10	5	10	15	5
Metanola (g/l a.a.)	3-16	do 2,0	0,2-2,0	do 1,0	do 1,0	do 3,0	do 3,0
Viših alkohola (mg/l a.a.) najmanje	1000	250	800	5	5	-	200
Ukupnih kiselina (mg/l a.a.) (kao sirćetna) najviše	2500	1500	1500	600	1500	-	2500
Isparljivih estera (mg/l a.a.) (kao etil acetat) najmanje	500	50	300	15	15	-	20
Isparljivih aldehida (mg/l a.a.) (kao acetat aldehyd) najmanje	50	20	30	10	10	-	10
Furfural (mg/l a.a.) najviše	80	25	25	-	5	-	10
Isparljivi sastojci (mg/l a.a.) najmanje	-	-	-	-	-	2250	-